

1945. aasta kevadet meenutamamas

Juuniku viimase päeva pärastlõunaks kogunesid endise 925. Eesti laskurpolgu veteranid koos perekonnaliikmetega Gauša jõe silla juurde, et ühises kolonnis iätkata sõitu Suure Isamaasõja aegsetesse lahingupaikadesse Kuramaal.

Polgu veteranide nõukogu eesotsas Nõukogude Liidu Sõjaveteranide Komitee liikme Nõukogude Liidu kangelase A. Repsoni, seltsimeeste V. Metsatalu, I. Raude, P. Grossi ja teistega oli teinud kõik retke jaoks kordaminekuks. Nagu kohapeal võisime veenduda, oli ka matka sihtkoha. Salduse rajooni juhtkond andnud omalt poolt parima külaliste vastuvõtmiseks.

Pärast majutamist ja tutvumist samanimelise rajooni keskusega kohtusid veteranid pidulikult Salduse rajooni juhtivate partei- ja nõukogude töötajate ning rajoonis elavate Läti Laskurkorpuse veteranidega.

Rindemehed lasid käiku «mälestuste vokid», oli mida meenutada. Siin Kuramaa «koti» kapituleerus vaenlane, siin kõlas 1945. aasta 9. mail võidusalut.

Teisel päeval mindi kangelaskalmistutele, et mälestada langenud lahinguvendi. Toimusid miitingud, asetati pärvi. Suure Isamaasõja veteranide Rakvere ansambel «Relvavilled» ja Viljandi «Rahusõdurid» mälestasid

kangelasi lauluga. Kohalikud elanikud ja koolinoored peavad kalliks mälestust langenud sõjameestest, kes andsid oma elu nende kodukoha vabastamise eest. Seda kinnitavad eeskujulikult korrastatud vennaskalmistud.

Seejärel siirduti endistesse lahingupaikadesse: Kaulaci, Pils-Blidienesse, Brocenisse, Blidenesse. Oldi taas paigus, kus 33 aastat tagasi võideldi raevukalt iga ialatäie maa pärast. Dzoti juures, kus Jakob Kunder pani toime kangelasteo, toimus miiting. Veteranid P. Gross ja V. Metsatalu andsid ammendava ülevaate polgu lahinguperatsioonidest nois paigus. Kuigi maastiku ilme

on tugevasti muutunud, sest sood on muudetud viljaväljades, leidsid veteranid üles kohad, kus oldi laskuripesades, kaevikuis, kust rünnati vaenlast.

Õhtul olid polgu veteranid ja ansamblid aukülalisteks Läti vabariiklikul sotsialis-patriotliku mängu «Kotkapoeg» finaali, mis toimus Ezeris.

Arvukale noorteperele andsid siin meeoluka kontserdi sõjaveteranide ansamblid «Relvavilled» ja «Rahusõdurid». Tihe päev lõppes alles hilisõhtul rajooni juhtkonna korraldatud vastuvõtul, kus vahetati suveniire.

Pühapäeva hommikul aga saatsid Salduse rajooni juhid ja sealsed sõjaveteranid meid

parimate soovidega koduteele. Tagasiteel peatusime ka Salspilsis kunagise fašistliku surmalaagri memorjaalkompleksi juures.

925. laskurpolgu veteranide nõukogul on käsil ettevalmistused mälestustekogumiku trükkimiseks. Selle jõudmist iga veterani ja raamatusõbra lugemislauale saame kiirendada, kui naneme igaüks naberile ereda momendi läbikäidud sõjateest. Paljusid, kellega sammusime koos võitlana Kuramaalt läbi iidse Tallinna, ei ole enam meie hulgas. Aeg ei oofa, lahingumälestused elustuvad aga taas, kui oled kohtunud endiste lahingukaaslastega ning kõndinud kunagistel rohtumatutel rindeteedel.

E. KÄRMİK